

ZARZĄDZENIE

Dnia 14 sierpnia 2013 r.

Przewodniczącego Wydziału Odwoławczo-Kasacyjnego Izby
Wojskowej Sądu Najwyższego SSN Wiesława Błusia

z a r z ą d z a m

**pismo ppłk. rez. M. L. zatytułowane "ZAŻALENIE" pozostawić
w aktach sprawy bez podejmowania czynności procesowych.**

UZASADNIENIE

Wojskowy Sąd Okręgowy w W. w toku postępowania odwoławczego, wywołanego zażaleniem ppłk. rez. M. L. na postanowienie prokuratora Wojskowej Prokuratury Okręgowej w P. o odmowie wszczęcia śledztwa, postanowieniem z dnia 20 czerwca 2013 r., na podstawie art.357 § 1 k.p.k. nie zezwolił przedstawicielom prasy na dokonywanie utrważeń obrazu i dźwięku z przebiegu postępowania zażaleniowego. Jednocześnie pouczone uczestników tego postępowania, że na to orzeczenie zażalenie nie przysługuje. W dniu 26 czerwca 2013 r. M. L. złożył zażalenie, podnosząc w uzasadnieniu, iż nie zgadza się z treścią opisanego wyżej postanowienia, a swoje stanowisko w tej kwestii przedstawi przed Sądem Najwyższym. Zastępca Prezesa Wojskowego Sądu Okręgowego w W. zarządzeniem z dnia 27 czerwca 2013 r. odmówił przyjęcia tego środka odwoławczego jako niedopuszczalnego z mocy ustawy, pouczając przy tym M. L. o prawie do zaskarżenia tej decyzji procesowej do Sądu Najwyższego. W dniu 31 lipca 2013 r. do Wojskowego Sądu Okręgowego w W. wpłynęło, podpisane przez M. L. pismo zatytułowane „ZAŻALENIE”. Zarządzeniem z dnia 1 sierpnia 2013 r. Prezes Wojskowego Sądu Okręgowego w W. przyjął zażalenie i przesłał je do Sądu Najwyższego.

W związku z powyższym należy zauważyć, że na postanowienie sądu wydane w trybie art.357 k.p.k. zażalenie nie przysługuje, a wynika to z treści art.459 § 1 i 2 k.p.k. Nie jest to bowiem orzeczenie zamykające drogę do wydania orzeczenia i nie dotyczy środka zabezpieczającego, a ustawa procesowa nie stanowi w tym zakresie inaczej. Zatem oczywistym pozostaje brak możliwości procesowego zaskarżenia takiej decyzji sądu. Nie zmienia tej oczywistości unormowanie zawarte w art.176 ust. 1 Konstytucji RP stanowiące, że postępowanie sądowe jest co najmniej dwuinstancyjne, ponieważ przepisu tego nie można interpretować z pominięciem art.78 Konstytucji, który dopuszcza ograniczenie przez ustawodawcę prawa strony do zaskarżenia orzeczenia wydanego w pierwszej instancji. Trzeba przy tym pamiętać, iż zawarte w art.176 ust. 1 Konstytucji pojęcie „instancji” należy odnosić do przedmiotu całego postępowania, a nie do przedmiotu konkretnego rozstrzygnięcia, także incydentalnego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2012 r., III SO 21/11, LEX nr 121552 oraz z dnia 7 sierpnia 2013 r., SNO 17/13, niepubl.). Rozważania te odnoszą się również do orzeczeń sądu wydanych w przedmiocie jawności postępowania. Uwaga ta wydaje się być niezbędna, bowiem lakoniczność skarg M. L. powoduje niemożność rozstrzygnięcia czy chodzi mu w przedstawianych pismach o jawność posiedzenia, czy o brak zezwolenia na dokonywanie utrważeń obrazu i dźwięku z przebiegu posiedzenia czy też jednocześnie o obie kwestie.

Na omówione wyżej postanowienie, w realiach rozpoznawanej sprawy, zażalenie nie służy również dlatego, że zostało ono wydane przez sąd odwoławczy. Wojskowy Sąd Okręgowy w W., w tej konkretnej sprawie, rozpoznaje przecież zażalenie na postanowienie prokuratora Wojskowej Prokuratury Okręgowej w P. o odmowie wszczęcia śledztwa. W tej sytuacji należy pamiętać, że zgodnie z treścią art.426 § 1 k.p.k. od orzeczeń sądu odwoławczego oraz od orzeczeń Sądu Najwyższego nie przysługuje środek odwoławczy, chyba że ustawa stanowi inaczej. Kodeks postępowania karnego nie przewiduje możliwości zaskarżenia postanowienia sądu odwoławczego wydanego w przedmiocie wydania zezwolenia w oparciu o art.357 k.p.k., czy też jawności posiedzenia. Ponadto należy zwrócić uwagę na to, że postępowanie dotyczące tych kwestii jest jednoinstancyjne, mające charakter wypadkowy wobec głównego przedmiotu. Zatem błędnie pouczone M. L.,

że przysługuje mu zażalenie na zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia i w konsekwencji wadliwie je przyjęto. Przy prawidłowym procedowaniu należało to zażalenie, jako niewywołujące skutków prawnych pozostawić w aktach sprawy bez podejmowania czynności procesowych. Wniesienie środka odwoławczego od orzeczenia wydanego w postępowaniu mającym ze swej istoty charakter jednoinstancyjny, w sposób oczywisty nie może wywoływać skutków prawnych i inicjować postępowania procesowego o charakterze dwuinstancyjnym, zmierzającego do badania dopuszczalności wniesienia takiego środka zakończonego wydaniem zaskarżalnego zarządzenia o odmowie jego przyjęcia. Badanie warunków formalnych lub warunków dopuszczalności środka odwoławczego możliwe jest jedynie w toku postępowania dwuinstancyjnego, przy czym pojęcie „niedopuszczalności środka odwoławczego z mocy ustawy”, o której mowa w art.429 § 1 k.p.k. i 430 § 1 k.p.k., odnosić należy do takiego postępowania, które ma charakter dwuinstancyjny (por. zarządzenia Przewodniczącego Wydziału Sądu Najwyższego Izba Karna z dnia 5 listopada 2009 r., VI KZ 3/09 i VI KZ 4/09, niepubl.)

W tej sytuacji pismo M. L. zatytułowane „Zażalenie”, mimo tego, że zostało przyjęte, nie wywołuje skutków prawnych i jako takie należało pozostawić je w aktach sprawy bez podejmowania czynności procesowych.

Pouczenie: Na zarządzenie zażalenie nie przysługuje.